

Talousarvio 2023

Raisio kaupunki | Infralautakunta 4.10.2022

raisio

SISÄLLYSLUETTELO

1. KÄYTTÖTALOUSOSA	2
1.1. Yhteenveto infralautakunnasta.....	2
1.1.1. Infralautakunnan toiminnalliset tavoitteet vuodelle 2023	2
1.1.2. Infralautakunnan vuosi 2023	2
1.1.3. Viranhaltijaorganisaatio	2
1.1.4. Olennaiset talousarvioon vaikuttavat huomiot	3
1.1.5. Ulkoiset määrärahat	5
1.1.6. Infralautakunta: Budjettiyhteenveto, ulkoiset	6
1.1.7. Infralautakunta: Budjettiyhteenveto, ulkoiset ja sisäiset	6
1.2. Yhteiset palvelut.....	7
1.2.1. Perustehtävä ja palvelulupaus	7
1.2.2. Toiminta vuonna 2023	7
1.2.3. Yhteiset palvelut: Budjettiyhteenveto, ulkoiset	8
1.2.4. Yhteiset palvelut: Budjettiyhteenveto, ulkoiset ja sisäiset	8
1.3. Kunnallistekniset palvelut.....	9
1.3.1. Perustehtävä ja palvelulupaus	9
1.3.2. Toiminta vuonna 2023	9
1.3.3. Palvelun tavoitteet	9
1.3.4. Kunnallistekniset palvelut: Budjettiyhteenveto, ulkoiset	10
1.3.5. Kunnallistekniset palvelut: Budjettiyhteenveto, ulkoiset ja sisäiset	10
1.4. Tilapalvelut.....	11
1.4.1. Perustehtävä ja palvelulupaus	11
1.4.2. Toiminta vuonna 2023	11
1.4.3. Palvelun tavoitteet	11
1.4.4. Tilapalvelut: Budjettiyhteenveto, ulkoiset	12
1.4.5. Tilapalvelut: Budjettiyhteenveto, ulkoiset ja sisäiset	12
1.5. Ruokapalvelut.....	13
1.5.1. Perustehtävä ja palvelulupaus	13
1.5.2. Toiminta vuonna 2023	13
1.5.3. Palvelun tavoitteet	13
1.5.4. Ruokapalvelut: Budjettiyhteenveto, ulkoiset	14
1.5.5. Ruokapalvelut: Budjettiyhteenveto, ulkoiset ja sisäiset	14
2. INVESTOINTIOSA	15
2.1. Infralautakunnan käyttöomaisuusinvestoinnit.....	15
2.2. Investointisuunnitelma 2023 ja suunnitelmavuodet 2024–2027.....	16
2.3. Kunnallistekniikan investointiohjelma 2023–2025.....	22
2.4. Kunnallisteknisten investointien hankekohtaiset perustelut 2023.....	23
2.5. Talonrakentamisohjelma 2023–2027.....	28
2.6. Talonrakentamisohjelman 2023–2027 hankekohtaiset perustelut.....	28
3. RISKIENARVIOINTI JA -HALLINTA	31
4. VAKANSSIESITYKSET	32

Raision kaupungin strategia

**Strategia
raisio**

Missio
Kestävän kasvun
rohkea rakentaja

Visio 2035
Raisio on vihreä ja
vetovoimainen uuden
sukupolven kasvukaupunki

Strategiset tavoitteet

Hyvinvointi ja aktiivisuus
Laadukas ja uudistuva
varhaiskasvatus ja perusopetus
Monipuoliset liikunta- ja
uikoumahdollisuudet
kaikenikäisille
Jokaisella lapsella ja nuorella
on mahdollisuus harrastamiseen
Satama-alueen monipuolinen
kehittäminen

Elinvoima ja vetovoima
Elinvoimainen ja rohkeasti
uudistettu kaupunkikeskusta
Rohkeat kasvunvestoinnit
Raisio on haluttu
paikka tehdä bisnestä
Joukkoliikenteen kehittäminen

Osallisuus ja toimintakulttuuri
Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö
Avoin ja kehittyvä
toimintakulttuuri
Tiedon tehokas hyödyntäminen
johtamisessa ja
päätöksenteossa
Asukkaiden osallistaminen
päätöksentekoon

Kestävä kasvu
Kestävyyden, ekologisuuden
ja luonnon monimuotoisuuden
huomioon ottaminen
toiminnassa ja päätöksenteossa
Asuinalueiden eriytymisen
ehkäisy
Tasapainoinen talous

Arvot
Rohkeus
muutosketteryys
kestävyys
avoimuus
osallistavuus

1. KÄYTTÖTALOUSOSA

1.1. Yhteenveto infralautakunnasta

1.1.1. Infralautakunnan toiminnalliset tavoitteet vuodelle 2023

Strateginen kaupunkitasoinen tavoite	Toiminnallinen tavoite / Kärkitoimenpide	Mittarit
Rohkeat kasvuinvestoinnit	Palveluverkkojen toteuttaminen suunnitelmien mukaisesti.	Hyväksytyjen hankesuunnitelmien lukumäärä.
Elinvoimainen ja rohkeasti uudistettu kaupunkikeskusta	Isojen hankkeiden (E18 ja ratahankkeet) edunvalvonta.	Hankeryhmien kokoukset.
Avoin ja kehittyvä toimintakulttuuri	Käyttäjien, päättäjien ja sidosryhmien osallistaminen.	Teemojen lukumäärä.
Kestävyyden, ekologisuuden ja luonnon monimuotoisuuden huomioon ottaminen toiminnassa ja päätöksenteossa	Ilmasto-ohjelman toteuttaminen.	Toteutettujen hankkeiden lukumäärä.

1.1.2. Infralautakunnan vuosi 2023

Valmistaudutaan koulu- ja varhaiskasvatuksen palveluverkon toteuttamiseen: Tiedonpuiston koulun rakentaminen (aloitus syksyllä 2023) sekä Kuloistenniityn päiväkodin rakentaminen. Varaudutaan E18-kehätien parantaminen Raision keskustassa -hankkeen toteuttamiseen; Martinkadun rakentaminen/parantaminen toteutetaan yhteishankkeena Raision Vesi Oy:n kanssa. E18 Naantali–Raisio -hankkeen tiesuunnitelman laatimiseen osallistuminen. Rataverkkojen parantamishankkeisiin (Turku–Uusikaupunki perusparannus, Turku–Naantali sähköistys ja perusparannus) osallistuminen sekä henkilöliikenteen seisakkeiden esiselvitysten laadinta. Ilmasto-ohjelman toimenpiteiden toteuttaminen; mm. katuvalojen led-vaihdot, joukkoliikenteen sähköbussit (Föli), kävelyn ja pyöräilyn edistäminen. Omaisuuden hoito- ja kunnossapito (katu- ja viheralueet, kiinteistöt) pyritään pitämään samalla tasolla kuin aiempina vuosina.

1.1.3. Viranhaltijaorganisaatio

Vastuualue ja palvelut	
Infrapalvelut Yhteiset palvelut Kunnallistekniset palvelut Tilapalvelut Ruokapalvelut	Tekninen johtaja Timo Oja Tekninen johtaja Timo Oja Kaupungininsinööri Mikko Kunttu Kiinteistöpäällikkö Ari Jalonen Ruokapalvelupäällikkö Mervi Heinonen

1.1.4. Olennaiset talousarvioon vaikuttavat huomiot

Infralautakunnan vuoden 2023 talousarvioehdotukseen on vaikuttanut kaksi merkittävää muutosta. Vuoden 2023 alusta kuntien sosiaali- ja terveystoimen tehtävät siirtyvät uusille hyvinvointialueille, mikä näkyy muutoksina sosiaali- ja terveystoimelle tukipalveluja tuottavissa tila- ja ruokapalveluissa. Hyvinvointialueiden perustaminen lisää infralautakunnan tuloja n. 2 miljoonaa euroa ja vähentää menoja n.4,2 miljoonaa euroa, jolloin muutoksen nettovaikutus on n. 6,2 miljoonaa euroa.

Toinen merkittävä muutos infralautakunnan talousarvioon ovat muutokset maailmanpoliittisessa tilanteessa, inflaation kiihtyminen, energian ja muiden kustannusten nousu. Vuoden 2023 talousarvion menoarvioihin liittyy todella paljon epävarmuustekijöitä, joita tätä talousarviota laadittaessa on mahdotonta ennustaa. Tuleviin muutoksiin on kuitenkin pyritty varautumaan ja nähtäväksi jää, kuinka siinä onnistutaan.

Suuresta epävarmuudesta huolimatta infralautakunnan talousarvio on sekä tulojen että menojen osalta positiivinen kuluvan vuoden talousarvioon verrattuna. Tulojen kasvuksi arvioidaan n. 1,9 miljoonaa euroa ja menojen vähennykseksi n. 2 miljoonaa euroa. Näin ollen netto on 3,9 miljoonaa euroa vuoden 2022 talousarviota parempi.

	TAM-2022 (M€)	TAE-2023 (M€)	MUUTOS (M€)
TULOT	3,4	5,3	1,9
MENOT	-23,1	-21,1	2,0
NETTO	-19,7	-15,8	3,9

Infralautakunnan talousarvioehdotukseen sisältyy kunnallisten virka- ja työehtosopimusten mukainen korotusvara 3,05 %. Infralautakunnan henkilöstöstä 18 henkilöä siirtyy hyvinvointialueen palvelukseen 1.1.2023 alkaen. Talousarvioehdotukseen sisältyy esitys yhdestä uudesta palvelusihteerin vakanssista laskutustehtäviin. Lisäksi talousarvioehdotukseen sisältyy kaksi siivoustyönjohtajan määräaikaista vakanssia siivoustyönjohtajien toimien vakinaisen täyttämisen ja uusien henkilöiden perehdytyksen ajaksi.

Ruokapalveluissa on ollut pitkään ongelmia ammattitaitoisen henkilöstön saatavuudessa. Henkilöstöpula on noussut esille myös riskitekijänä ruokapalvelujen palvelutuotannolle. Yhtenä syynä henkilöstöpulaan on Raision kaupungin palkkataso. Ruokapalvelujen työpaikkojen kilpailukyvyyn ja houkuttelevuuden lisäämiseksi talousarvioon esitetään varattavaksi 68.000 euron rekrytointilisä. Rekrytointilisan kohdentaminen valmistellaan henkilöstöjohtajan ja ruokapalvelupäällikön toimesta. Kokonaisuudessaan infralautakunnan henkilöstökulut ovat n. 7,5 miljoonaa euroa. Henkilöstökulut ovat n. 0,5 miljoonaa euroa edellisvuotta alhaisemmat.

Hyvinvointialueiden muodostaminen 1.1.2023 alkaen vaikuttaa merkittävästi infralautakunnan talousarvioon. Raision kaupunki vuokraa hyvinvointialueelle toimitiloja, mistä johtuen vuokratulot kasvavat n. 2 miljoonaa euroa. Palo- ja pelastuspalvelut siirtyy hyvinvointialueen hoidettavaksi, jolloin seudullisen pelastuslautakunnan kuntaosuus n.1,9 miljoonaa euroa jää pois infralautakunnan talousarviosta. Hyvinvointialueelle siirtyvien henkilöiden henkilöstökulut ovat n. 720.000 euroa. Tilapalvelut on vuokrannut ulkopuolisilta vuokranantajilla tiloja sosiaali- ja terveystoimelle 1,1 miljoonalla eurolla. Ruokapalvelujen toimintamenot vähenevät sosiaali- ja terveystoimen elintarvikeostojen (400.000 euroa), ruokakuljetusten (100.000 euroa) ja Hulvelan keittiön vuokran osalta (50.000 euroa).

Talousarvioehdotuksessa on varattu määrärahaa rakennusten purkamiseen. Purkumäärärahaa on varattu vesilaitoksen saunan purkamiseen 60.000 euroa, Nuorikkalan kuivurin purkamiseen 35.000 euroa, pienkiinteistön purkamiseen 20.000 euroa ja kaupungintalon vieressä sijaitsevan Harkon purkamiseen 200.000 euroa.

Raision kaupungille on tulossa lähivuosien aikana mittavat tila- ja infrainvestoinnit. Kestävä investointitaso (6–9 M€) tulee ylittymään kolmin–nelinkertaisesti vuosina 2023–2028. Harkko on ollut tyhjiillään vuodesta 2011. Sen korjauskustannusarvio (v. 2016) on 3,5 M€. Rakennukselle ei ole tiedossa tulevaa käyttötarkoitusta. Harkko-rakennuksen saneeraus ei ole kaupungin näkökulmasta katsoen kannattava investointi, joten tarkoituksenmukaisinta on purkaa ao. rakennus. ELY-keskus on ilmoittanut Harkon suojeluesityksen vireille tulosta. Päätös rakennuksen mahdollisesta purkamisesta tai muusta toimenpiteestä tehdään vasta kun asia on käsitelty ELY:ssä. Talousarviossa kyse on määrärahavarauksesta mahdollisiin purkukustannuksiin. ELY-keskus on lähettänyt Raision kaupungille lausuntopyynnön koskien ao. rakennuksen suojelupäätösesitystä. KH antanee lausunnon 17.10.2022.

Kunnallistekniikan alueurakka kilpailutettiin kuluvaan vuoden aikana. Kustannusten lisäys talvihoidon urakkaan on 300.000 euroa. Käyttötalouteen esitetään päällystyksiä varten 40.000 euron lisäystä. Käyttötalouden määrärahoilla suoritetaan lähinnä päällysteiden paikkauksia. Pilaantuneiden maa-alueiden hoitoon esitetään 100.000 euron määrärahavarausta. Tänä ja viime vuonna pilaantuneita maa-alueita on jouduttu hoitamaan käyttötaloudesta, vaikka siihen ei ole talousarviossa varauduttu. Jatkossa tällaisiin tilanteisiin tulisi varautua.

Helmikuussa alkanut sota Ukrainassa on johtanut inflaation kiihtymiseen ja energian hintojen nousuun. Muuttunut maailmanpoliittinen tilanne näkyy infralautakunnan talousarviossa palvelujen ostojen sekä aineiden ja tarvikkeiden hintojen nousuna. Talousarvion laatiminen ja kustannusten nousuun varautuminen on tällaisessa tilanteessa todella vaikeaa. Talousarvioon on sisällytetty arvioita kustannusten nousuista, joiden ennustaminen on nykyisessä tilanteessa erittäin haasteellista. Talousarvioehdotuksessa sähköön esitetään n. 370.000 euron (25 %), lämmitykseen n. 130.000 euron (11 %), elintarvikkeisiin n. 130.000 euron (13 %), polttoaineesiin n. 30.000 euron (50 %), rakennustarvikkeisiin n. 30.000 (8 %) ja joukkoliikenteeseen n. 90.000 euron (7 %) määrärahalisäyksiä.

Vuokrien osalta uuden päiväkodin väistötilat lisäävät vuokramenoja 213.600 eurolla ja rakennuksen ylläpitokuluja n. 50.000 eurolla. Kaupungin ulkopuolisilta vuokraamien tilojen vuokratilustusten nousuun on varauduttu n.17.000 eurolla (3 %).

Raision kaupungin säästöohjelma 2021–2023 sisältää säästötavoitteita vuodelle 2023.

- "90.000 €. Katuvalojen sammuttaminen yöaikaan klo 01–05. Sammuttaminen ei koske pääkatuja, eikä viikonloppuja". Säästötavoitteesta on luovuttu (KV 29.11.2021). Talousarvio on laadittu ottaen huomioon valtuuston linjaus säästötavoitteesta.
- "15.000 €. Puistojen hoidon ostopalveluita vähennetään ja luonnonniittyjä lisätään hallitusti." Kh 5.9.2022 § 276: Lautakuntien tulee talousarviovalmistelussaan huomioida kaupunginvaltuuston vuodelle 2023 hyväksymät sopeutustoimenpiteet, siltä osin kuin ne eivät laske palvelutasoa tai ole ristiriidassa uuden kaupunkistrategian kanssa. Infralautakunta linjaa kantansa säästötavoitteeseen talousarviokäsittelyn yhteydessä.
- "40.000 €. Kiinteistöjen energiansäästöhankeet investointien yhteydessä. Käynnistetään kiinteistöjen energiankäyttöselvitys tavoitteena vähentää energian kulutusta."
- "120.000 €. Viiden henkilön eläköitymisen yhteydessä (2021-2023) uusia henkilöitä ei palkata tilalle."

1.1.5. Ulkoiset määrärahat

Kokonaismäärärahat (€)			
Vuosi	Menot	Tulot	Netto
TP2021	-21 315 972 €	4 316 224 €	-16 999 747 €
TAM2022	-23 112 083 €	3 383 506 €	-19 728 577 €
TA2023LTK	-21 138 305 €	5 309 782 €	-15 828 523 €
TA2023KJ			
TA2023KH			
TA2023			

Henkilöstö		
Vuosi	Henkilöstökulut (€)	Henkilötyövuodet (htv)
TP2021	-7 363 098 €	175,6
TAM2022	-8 065 356 €	171,7
TA2023LTK	-7 584 878 €	163,0
TA2023KJ		
TA2023KH		
TA2023		

Palvelujen ostot ulkoa (€)	
Vuosi	
TP2021	-6 406 450 €
TAM2022	-7 468 535 €
TA2023LTK	-6 397 027 €
TA2023KJ	
TA2023KH	
TA2023	

Aineet ja tarvikkeet (€)	
Vuosi	
TP2021	-5 572 271 €
TAM2022	-5 600 159 €
TA2023LTK	-5 867 689 €
TA2023KJ	
TA2023KH	
TA2023	

Vuokrat (€)	
Vuosi	
TP2021	-1 859 634 €
TAM2022	-1 968 213 €
TA2023LTK	-1 280 249 €
TA2023KJ	
TA2023KH	
TA2023	

1.1.6. Infralautakunta: Budjettiyhteenveto, ulkoiset

Selite	TP2020	TP2021	TA2022	TAM2022	TA2023 LTK
TOIMINTATUOTOT					
Myyntituotot	-788 199	-944 110	-826 369	-826 369	-793 668
Maksutuotot	-684 259	-640 231	-6 000	-6 000	-6 000
Tuet ja avustukset	-1 353	-202 649	-381	-16 110	-381
Vuokratuotot	-2 539 590	-2 496 305	-2 483 159	-2 483 159	-4 488 164
Muut toimintatuotot	-71 346	-32 927	-51 868	-51 868	-21 569
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	-4 084 747	-4 316 222	-3 367 777	-3 383 506	-5 309 782
TOIMINTAKULUT					
Palkat ja palkkiot	5 384 972	5 615 321	5 953 024	6 226 889	6 034 369
Eläkekulut	1 485 061	1 505 680	1 508 255	1 588 533	1 279 649
Muut henkilösivukulut	219 442	242 088	249 934	249 934	270 860
Henkilöstökulut yhteensä	7 089 475	7 363 089	7 711 213	8 065 356	7 584 878
Palvelujen ostot	6 701 897	6 406 439	7 358 535	7 468 535	6 397 027
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	5 152 776	5 572 243	5 491 959	5 600 159	5 867 689
Avustukset	299	343			
Vuokrat	1 835 225	1 859 631	1 938 213	1 968 213	1 280 249
Muut toimintakulut	82 175	114 169	9 820	9 820	8 462
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	20 861 847	21 315 914	22 509 740	23 112 083	21 138 305
TOIMINTAKATE	16 777 100	16 999 692	19 141 963	19 728 577	15 828 523

1.1.7. Infralautakunta: Budjettiyhteenveto, ulkoiset ja sisäiset

Selite	TP2020	TP2021	TA2022	TAM2022	TA2023 LTK
TOIMINTATUOTOT					
Myyntituotot	-5 780 289	-6 494 165	-6 693 330	-6 693 330	-5 929 117
Maksutuotot	-684 259	-640 231	-6 000	-6 000	-6 000
Tuet ja avustukset	-1 353	-202 649	-381	-16 110	-381
Vuokratuotot	-15 863 055	-15 893 865	-16 215 538	-16 215 538	-14 912 073
Muut toimintatuotot	-71 346	-32 927	-51 868	-51 868	-21 569
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	-22 400 302	-23 263 837	-22 967 117	-22 982 846	-20 869 140
TOIMINTAKULUT					
Palkat ja palkkiot	5 384 972	5 615 321	5 953 024	6 226 889	6 034 369
Henkilösivukulut					
Eläkekulut	1 485 061	1 505 680	1 508 255	1 588 533	1 279 649
Muut henkilösivukulut	219 442	242 088	249 934	249 934	270 860
Henkilöstökulut yhteensä	7 089 475	7 363 089	7 711 213	8 065 356	7 584 878
Palvelujen ostot	8 264 391	7 924 427	9 331 235	9 441 235	8 085 954
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	5 189 384	5 610 941	5 521 459	5 629 659	5 897 189
Avustukset	299	343			
Vuokrat	3 301 801	3 336 145	3 446 746	3 476 746	2 689 128
Muut toimintakulut	82 175	114 169	9 820	9 820	8 462
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	23 927 525	24 349 114	26 020 473	26 622 816	24 265 611
TOIMINTAKATE	1 527 223	1 085 277	3 053 356	3 639 970	3 396 471
VUOSIKATE	1 527 223	1 085 277	3 053 356	3 639 970	3 396 471
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunn.mukaiset poistot	7 617 162	7 403 932	7 573 827	7 573 827	7 633 084
Arvonalentumiset					
Poistoeron lis.(-)tai väh.(+)	-203	-203	-203	-203	-203
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	9 144 182	8 489 006	10 626 980	11 213 594	11 029 352

1.2. Yhteiset palvelut

1.2.1. Perustehtävä ja palvelulupaus

Infralautakunnan toiminta. Infralautakunta vastaa kunnallisteknisten palvelujen, tilapalvelujen ja ruokapalvelujen palvelutuotannosta ja investointihankkeista.

1.2.2. Toiminta vuonna 2023

Palo- ja pelastustoimen kuntaosuus on kuulunut infralautakunnan talousarvioon. Osana sote-uudistusta palo- ja pelastustoimen järjestämisvastuu siirtyy kunnilta vuoden 2023 alusta hyvinvointialueille. Muutos näkyy laaditussa talousarviossa menojen vähentymisenä 1.857.000 eurolla edelliseen vuoteen verrattuna.

Yhteisten palvelujen menoihin sisältyy lautakunnan toiminta ja toimielimen yhteisiä kuluja. Henkilöstöön kuuluvat tekninen johtaja, turvallisuuspäällikkö (60 %) sekä tässä talousarviossa esitetty uusi palvelusihteeri laskutustehtäviin.

1.2.3. Yhteiset palvelut: Budjettiyhteenveto, ulkoiset

Selite	TP2020	TP2021	TA2022	TAM2022	TA2023 LTK
TOIMINTATUOTOT					
Myyntituotot					
Maksutuotot					
Tuet ja avustukset					
Vuokratuotot					
Muut toimintatuotot					
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ					
TOIMINTAKULUT					
Palkat ja palkkiot	256 952	262 408	122 588	122 588	158 629
Eläkekulut	59 893	59 468	35 746	35 746	32 174
Muut henkilösivukulut	9 849	10 568	5 150	5 150	7 123
Henkilöstökulut yhteensä	326 694	332 444	163 484	163 484	197 926
Palvelujen ostot	1 786 903	1 795 122	1 960 565	1 960 565	91 115
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	4 205	4 446	23 095	23 095	29 095
Avustukset					
Vuokrat					
Muut toimintakulut	59	44			
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	2 117 861	2 132 056	2 147 144	2 147 144	318 136
TOIMINTAKATE	2 117 861	2 132 056	2 147 144	2 147 144	318 136

1.2.4. Yhteiset palvelut: Budjettiyhteenveto, ulkoiset ja sisäiset

Selite	TP2020	TP2021	TA2022	TAM2022	TA2023 LTK
TOIMINTATUOTOT					
Myyntituotot	-41 737	-40 071	-32 297	-32 297	-21 064
Maksutuotot					
Tuet ja avustukset					
Vuokratuotot					
Muut toimintatuotot					
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	-41 737	-40 071	-32 297	-32 297	-21 064
TOIMINTAKULUT					
Palkat ja palkkiot	256 952	262 408	122 588	122 588	158 629
Henkilösivukulut					
Eläkekulut	59 893	59 468	35 746	35 746	32 174
Muut henkilösivukulut	9 849	10 568	5 150	5 150	7 123
Henkilöstökulut yhteensä	326 694	332 444	163 484	163 484	197 926
Palvelujen ostot	1 819 807	1 823 445	1 991 484	1 991 484	118 193
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	4 226	4 448	23 095	23 095	29 095
Avustukset					
Vuokrat	25 577	25 567	22 687	22 687	17 841
Muut toimintakulut	59	44			
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	2 176 363	2 185 948	2 200 750	2 200 750	363 055
TOIMINTAKATE	2 134 626	2 145 877	2 168 453	2 168 453	341 991
VUOSIKATE	2 134 626	2 145 877	2 168 453	2 168 453	341 991
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunn.mukaiset poistot					
Arvonalentumiset					
Poistoeron lis.(-)tai väh.(+)					
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	2 134 626	2 145 877	2 168 453	2 168 453	341 991

1.3. Kunnallistekniset palvelut

1.3.1. Perustehtävä ja palvelulupaus

Kunnallisteknisten palveluiden palvelualueen tehtäviin kuuluu kunnallisteknisten hankkeiden suunnittelu ja rakennuttaminen sekä infraomaisuuden hallinta. Vastuualueena on liikenneväylien ylläpito siten, että ne täyttävät liikenneturvallisuuden asettamat vaatimukset. Kunnallisteknisten palvelujen palvelualue huolehtii yleisten alueiden ja leikkikenttien siisteydestä, turvallisuudesta ja viihtyvyydestä. Palvelualueella järjestetään kaupungin logistiikka ja materiaalipalvelut.

1.3.2. Toiminta vuonna 2023

Kunnallistekniset palvelut koostuu kuudesta tulosyksiköstä, joita ovat suunnittelu, rakennuttaminen, kunnossapito ja hoito, tuotanto ja logistiikka, materiaalipalvelut sekä joukkoliikenne. Toiminnan tarkoituksena on tuottaa palvelut kokonaisuuden kannalta taloudellisesti, tehokkaasti, turvallisesti ja ammattitaitoisesti vahvistettujen laatuvaatimusten mukaisesti.

Sopeutusohjelman osalta palataan aikaan ennen sopeutusta lukuun ottamatta katuvalaistukseen kohdistuvia päätöksiä. Kunnallistekniset palvelut selvittää energiainvestoinnin nopeuttamista katuvalojen osalta. Hyvä vaihtoehto voisi olla leasingmalli, jossa syntyvillä säästöillä katetaan investointikustannukset. Malli ei muuta käyttötalousmenoja eikä rasita tasetta leasingkaudella. Kunnallisteknisiä palveluja rasittaa yleisesti kustannusten nousu (erityisesti öljy ja sähkö), joka heijastuu lähes kaikkeen toiminnassa. Lisäksi koronanpandemian aiheuttama globaali puolijohdekomponenttipula aiheuttaa ongelmia esimerkiksi kalustohankintoihin.

1.3.3. Palvelun tavoitteet

Strateginen kaupunkitasoinen tavoite	Toiminnallinen tavoite / Kärkitoimenpide	Mittarit
Asukkaiden osallistaminen päätöksentekoon	Asukkaille ja yrityksille suunnatut viestintä- ja osallistamistoimenpiteet.	Toimenpiteiden lukumäärä.
Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö	Yhdessä sovitun toimintakulttuurin luominen ja toteuttaminen.	Työpaikkakokousten lukumäärä.
Kestävyys, ekologisuuden ja luonnon monimuotoisuuden huomioon ottaminen toiminnassa ja päätöksenteossa	Katuvalojen vaihtaminen led-valaisimiksi.	Valaisinten lukumäärä.

1.3.4. Kunnallistekniset palvelut: Budjettiyhteenveto, ulkoiset

Selite	TP2020	TP2021	TA2022	TAM2022	TA2023 LTK
TOIMINTATUOTOT					
Myyntituotot	-596 674	-727 531	-656 990	-656 990	-656 990
Maksutuotot	-684 259	-640 231	-6 000	-6 000	-6 000
Tuet ja avustukset	-743	-200 845	-381	-381	-381
Vuokratuotot	-1 552 987	-1 510 419	-1 532 867	-1 532 867	-1 532 867
Muut toimintatuotot	-69 863	-30 286	-51 532	-51 532	-21 532
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	-2 904 526	-3 109 312	-2 247 770	-2 247 770	-2 217 770
TOIMINTAKULUT					
Palkat ja palkkiot	1 347 761	1 416 255	1 556 082	1 506 082	1 459 483
Eläkekulut	391 228	396 992	406 760	406 760	310 329
Muut henkilösivukulut	55 867	60 374	65 356	65 356	65 529
Henkilöstökulut yhteensä	1 794 856	1 873 621	2 028 198	1 978 198	1 835 341
Palvelujen ostot	3 028 587	2 804 352	3 406 811	3 386 811	4 073 508
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	986 013	998 315	969 428	1 059 428	1 179 404
Avustukset	299	343			
Vuokrat	13 739	10 874	90	90	90
Muut toimintakulut	20 253	26 691	5 896	5 896	5 896
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	5 843 747	5 714 196	6 410 423	6 430 423	7 094 239
TOIMINTAKATE	2 939 221	2 604 884	4 162 653	4 182 653	4 876 469

1.3.5. Kunnallistekniset palvelut: Budjettiyhteenveto, ulkoiset ja sisäiset

Selite	TP2020	TP2021	TA2022	TAM2022	TA2023 LTK
TOIMINTATUOTOT					
Myyntituotot	-1 921 608	-2 093 070	-2 429 990	-2 429 990	-2 103 990
Maksutuotot	-684 259	-640 231	-6 000	-6 000	-6 000
Tuet ja avustukset	-743	-200 845	-381	-381	-381
Vuokratuotot	-1 708 487	-1 665 924	-1 744 867	-1 744 867	-1 690 667
Muut toimintatuotot	-69 863	-30 286	-51 532	-51 532	-21 532
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	-4 384 960	-4 630 356	-4 232 770	-4 232 770	-3 822 570
TOIMINTAKULUT					
Palkat ja palkkiot	1 347 761	1 416 255	1 556 082	1 506 082	1 459 483
Henkilösivukulut					
Eläkekulut	391 228	396 992	406 760	406 760	310 329
Muut henkilösivukulut	55 867	60 374	65 356	65 356	65 529
Henkilöstökulut yhteensä	1 794 856	1 873 621	2 028 198	1 978 198	1 835 341
Palvelujen ostot	3 995 792	3 700 311	4 766 496	4 746 496	5 102 248
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	1 010 269	1 024 817	988 928	1 078 928	1 198 904
Avustukset	299	343			
Vuokrat	267 760	271 640	264 522	264 522	243 137
Muut toimintakulut	20 253	26 691	5 896	5 896	5 896
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	7 089 229	6 897 423	8 054 040	8 074 040	8 385 526
TOIMINTAKATE	2 704 269	2 267 067	3 821 270	3 841 270	4 562 956
VUOSIKATE	2 704 269	2 267 067	3 821 270	3 841 270	4 562 956
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunn.mukaiset poistot	3 977 596	3 853 875	3 957 990	3 957 990	4 117 117
Arvonalentumiset					
Poistoeron lis.(-)tai väh.(+)					
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	6 681 865	6 120 942	7 779 260	7 799 260	8 680 073

1.4. Tilapalvelut

1.4.1. Perustehtävä ja palvelulupaus

Tilapalvelut järjestää kaupungin hallintokuntien käyttöön tarkoituksenmukaiset toimitilat tontteineen sekä huolehtii kaupungin rakennusomaisuuden kunnan ja arvon säilyvyydestä ja tuottavuudesta.

1.4.2. Toiminta vuonna 2023

Tilapalvelun organisaatio koostuu viidestä palvelualueesta (suunnittelu- ja rakennuttaminen, rakennusten kunnossapito, kiinteistönhoito, siivous sekä tilahallinto ja isännöinti). Toiminnan tarkoituksena on kokonaisuuden kannalta taloudellisesti, tehokkaasti ja ammattitaitoisesti tarjota ja ylläpitää tilojen käyttäjille kunnossa olevat, terveelliset, turvalliset ja viihtyisät toimitilat kaupungin tilastrategiset tavoitteet huomioiden.

1.4.3. Palvelun tavoitteet

Strateginen kaupunkitasoinen tavoite	Toiminnallinen tavoite / Kärkitoimenpide	Mittarit
Laadukas ja uudistuva varhaiskasvatus ja perusopetus	Toteuttaa suunnitelmallisesti investointeja, kiinteistöjen korjauksia sekä sisäilmaa ja turvallisuutta parantavia toimenpiteitä. Kehittää työympäristöjä ja toimitilapalveluja.	Toimenpiteiden lukumäärä.
Rohkeat kasvuinvestoinnit	Tarveselvitys- ja hankesuunnitelmien edistäminen kaupungin eri toimialojen kanssa.	Hyväksytyt tarveselvitys- ja hankesuunnitelmat.
Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö	Työhyvinvointia edistävien koulutusten ja tyhy-päivien pitäminen ja niihin osallistuminen.	Tilaisuuksien lukumäärä.
Kestävyyden, ekologisuuden ja luonnon monimuotoisuuden huomioon ottaminen toiminnassa ja päätöksenteossa	Kestävät ja ekologiset ratkaisut rakentamisessa.	Toteutetut kohteet.

1.4.4. Tilapalvelut: Budjettiyhteenveto, ulkoiset

Selite	TP2020	TP2021	TA2022	TAM2022	TA2023 LTK
TOIMINTATUOTOT					
Myyntituotot	-20 787	-64 779	-14 818	-14 818	-14 818
Maksutuotot					
Tuet ja avustukset	-553	-1 804		-15 729	
Vuokratuotot	-986 579	-985 886	-950 195	-950 195	-2 955 200
Muut toimintatuotot	-752	-840			
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	-1 008 671	-1 053 309	-965 013	-980 742	-2 970 018
TOIMINTAKULUT					
Palkat ja palkkiot	2 178 160	2 254 679	2 481 225	2 805 090	2 899 201
Eläkekulut	634 657	636 182	658 876	739 154	607 961
Muut henkilösivukulut	86 883	95 227	104 141	104 141	130 114
Henkilöstökulut yhteensä	2 899 700	2 986 088	3 244 242	3 648 385	3 637 276
Palvelujen ostot	1 650 763	1 544 695	1 698 723	1 828 723	2 048 280
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	2 674 715	2 891 578	2 899 760	2 917 960	3 371 736
Avustukset					
Vuokrat	1 776 937	1 803 704	1 886 819	1 916 819	1 278 654
Muut toimintakulut	52 850	78 651	3 873	3 873	2 527
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	9 054 965	9 304 716	9 733 417	10 315 760	10 338 473
TOIMINTAKATE	8 046 294	8 251 407	8 768 404	9 335 018	7 368 455

1.4.5. Tilapalvelut: Budjettiyhteenveto, ulkoiset ja sisäiset

Selite	TP2020	TP2021	TA2022	TAM2022	TA2023 LTK
TOIMINTATUOTOT					
Myyntituotot	-20 787	-64 779	-14 818	-14 818	-14 818
Maksutuotot					
Tuet ja avustukset	-553	-1 804		-15 729	
Vuokratuotot	-14 154 544	-14 227 941	-14 470 574	-14 470 574	-13 221 309
Muut toimintatuotot	-752	-840			
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	-14 176 636	-14 295 364	-14 485 392	-14 501 121	-13 236 127
TOIMINTAKULUT					
Palkat ja palkkiot	2 178 160	2 254 679	2 481 225	2 805 090	2 899 201
Henkilösivukulut					
Eläkekulut	634 657	636 182	658 876	739 154	607 961
Muut henkilösivukulut	86 883	95 227	104 141	104 141	130 114
Henkilöstökulut yhteensä	2 899 700	2 986 088	3 244 242	3 648 385	3 637 276
Palvelujen ostot	2 114 974	2 032 584	2 171 945	2 301 945	2 563 922
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	2 686 892	2 903 537	2 909 760	2 927 960	3 381 736
Avustukset					
Vuokrat	2 617 067	2 640 225	2 734 255	2 764 255	2 081 615
Muut toimintakulut	52 850	78 651	3 873	3 873	2 527
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	10 371 483	10 641 085	11 064 075	11 646 418	11 667 076
TOIMINTAKATE	-3 805 153	-3 654 279	-3 421 317	-2 854 703	-1 569 051
VUOSIKATE	-3 805 153	-3 654 279	-3 421 317	-2 854 703	-1 569 051
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunn.mukaiset poistot	3 634 360	3 533 711	3 599 491	3 599 491	3 499 621
Arvonalentumiset					
Poistoeron lis.(-)tai väh.(+)	-203	-203	-203	-203	-203
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	-170 996	-120 771	177 971	744 585	1 930 367

1.5. Ruokapalvelut

1.5.1. Perustehtävä ja palvelulupaus

Ruokapalvelut järjestää kaupungin päiväkotien, koulujen ja henkilöstön ruokailun. Ruokapalvelut tuottaa asiakkaiden tarpeisiin perustuvia hinta-laatusuhteeltaan kilpailukykyisiä palveluratkaisuja.

1.5.2. Toiminta vuonna 2023

Ruokapalvelut tuottaa päivähoidon, koululaisten ja opiskelijoiden lakisääteisiä ja ravitsemussuosituksia täyttäviä ruokapalveluja omana työnään. Lisäksi ruokapalvelut tuottaa kaupungin henkilöstön henkilöstöruokailupalvelut, kokous- ja edustustarjoilut ja muut sisäiset ruokapalvelut, joita ovat mm. retkievää, nuorisotoimen järjestämien leirien ruokailut ja kaupungin eri yksiköiden henkilöstön koulutuspäivien ruokailut.

Vuoden 2023 alusta alkaen sosiaali- ja terveyssektorin ateriatuotanto siirtyy hyvinvointialueen tehtäväksi.

1.5.3. Palvelun tavoitteet

Strateginen kaupunkitasoinen tavoite	Toiminnallinen tavoite / Kärkitoimenpide	Mittarit
Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö	Työhyvinvointiin liittyvät toimenpiteet. Henkilöstön huomioiminen.	Kunta10 tulokset, työterveyskyselyn tulokset ja toteutettujen toimenpiteiden lukumäärä.
Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö	Ammattitaitoisen henkilöstön saamisen varmistaminen. Palkkauksen tarkistaminen. Kohdennettu työpaikkailmoittelu.	Toimenpiteiden lukumäärä.
Kestävyyden, ekologisuuden ja luonnon monimuotoisuuden huomioon ottaminen toiminnassa ja päätöksenteossa	Ruoan ilmastopäästöjen vähentäminen.	Ylijäämätarvikkeiden jakelupisteiden määrä.
Kestävyyden, ekologisuuden ja luonnon monimuotoisuuden huomioon ottaminen toiminnassa ja päätöksenteossa	Ruoan ilmastopäästöjen vähentäminen. Osallistuminen ilmastosuunnitelmasta tekoihin -hankkeeseen.	Tarjolla olevien kasvisruokien lisääminen koulu-, päiväkotijä ja henkilöstöruokailussa.

1.5.4. Ruokapalvelut: Budjettiyhteenveto, ulkoiset

Selite	TP2020	TP2021	TA2022	TAM2022	TA2023 LTK
TOIMINTATUOTOT					
Myyntituotot	-170 738	-151 800	-154 561	-154 561	-121 860
Maksutuotot					
Tuet ja avustukset	-57				
Vuokratuotot	-24		-97	-97	-97
Muut toimintatuotot	-731	-1 801	-336	-336	-37
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	-171 550	-153 601	-154 994	-154 994	-121 994
TOIMINTAKULUT					
Palkat ja palkkiot	1 602 099	1 681 979	1 793 129	1 793 129	1 517 056
Eläkekulut	399 283	413 038	406 873	406 873	329 185
Muut henkilösivukulut	66 843	75 919	75 287	75 287	68 094
Henkilöstökulut yhteensä	2 068 225	2 170 936	2 275 289	2 275 289	1 914 335
Palvelujen ostot	235 644	262 270	292 436	292 436	184 124
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	1 487 843	1 677 904	1 599 676	1 599 676	1 287 454
Avustukset					
Vuokrat	44 549	45 053	51 304	51 304	1 505
Muut toimintakulut	9 013	8 783	51	51	39
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	3 845 274	4 164 946	4 218 756	4 218 756	3 387 457
TOIMINTAKATE	3 673 724	4 011 345	4 063 762	4 063 762	3 265 463

1.5.5. Ruokapalvelut: Budjettiyhteenveto, ulkoiset ja sisäiset

Selite	TP2020	TP2021	TA2022	TAM2022	TA2023 LTK
TOIMINTATUOTOT					
Myyntituotot	-3 796 157	-4 296 245	-4 216 225	-4 216 225	-3 789 245
Maksutuotot					
Tuet ja avustukset	-57				
Vuokratuotot	-24		-97	-97	-97
Muut toimintatuotot	-731	-1 801	-336	-336	-37
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	-3 796 969	-4 298 046	-4 216 658	-4 216 658	-3 789 379
TOIMINTAKULUT					
Palkat ja palkkiot	1 602 099	1 681 979	1 793 129	1 793 129	1 517 056
Henkilösivukulut					
Eläkekulut	399 283	413 038	406 873	406 873	329 185
Muut henkilösivukulut	66 843	75 919	75 287	75 287	68 094
Henkilöstökulut yhteensä	2 068 225	2 170 936	2 275 289	2 275 289	1 914 335
Palvelujen ostot	333 818	368 087	401 310	401 310	301 591
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	1 487 997	1 678 139	1 599 676	1 599 676	1 287 454
Avustukset					
Vuokrat	391 397	398 713	425 282	425 282	346 535
Muut toimintakulut	9 013	8 783	51	51	39
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	4 290 450	4 624 658	4 701 608	4 701 608	3 849 954
TOIMINTAKATE	493 481	326 612	484 950	484 950	60 575
VUOSIKATE	493 481	326 612	484 950	484 950	60 575
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunn.mukaiset poistot	5 206	16 346	16 346	16 346	16 346
Arvonalentumiset					
Poistoeron lis.(-)tai väh.(+)					
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	498 687	342 958	501 296	501 296	76 921

2. INVESTOINTIOSA

2.1. Infralautakunnan käyttöomaisuusinvestoinnit

Hankinnan nimi	Perustelu	€ (alv. 0 %)	Projekti
Kameravalvontajärjestelmä ja -laitteet	Kameravalvontajärjestelmää päivitetään ja laajennetaan ilkeiden ja varkauksien vähentämiseksi sekä henkilöturvallisuuden parantamiseksi mm. keskustan alueella.	30 000	966010
Kulunvalvonta- ja lukitusjärjestelmä	Kulunvalvonta- ja lukitusjärjestelmän päivitys / uusiminen.	15 000	966010
Traktori	Nykyisen traktorin vaihto uudempaan.	150 000	
Generattori (3 kpl)	Varautuminen sähkökatkoihin.	150 000	
	Yhteensä	345 000	

2.2. Investointisuunnitelma 2023 ja suunnitelmavuodet 2024–2027

Infralautakunta						
2050 Konevarikko käyttöomaisuus						
	TA LTK	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027
Inv.tulot						
Inv.menot	300 000	300 000				
Inv. netto	300 000	300 000				
3008 Teollisuus- ja kauppa-alueet						
	TA LTK	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027
Inv.tulot						
Inv.menot	140 000	140 000	100 000	100 000		
Inv. netto	140 000	140 000	100 000	100 000		
3013 Perusparannus *						
	TA LTK	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027
Inv.tulot						
Inv.menot	400 000	400 000	500 000	400 000		
Inv. netto	400 000	400 000	500 000	400 000		
3014 Taitorakenteet						
	TA LTK	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027
Inv.tulot						
Inv.menot	300 000	300 000	300 000	300 000		
Inv. netto	300 000	300 000	300 000	300 000		
3015 Raisiontien silta *						
	TA LTK	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027
Inv.tulot						
Inv.menot			5 000 000	5 000 000		
Inv. netto			5 000 000	5 000 000		
3027 Kantokangas *						
	TA LTK	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027
Inv.tulot						
Inv.menot	500 000	500 000	400 000	200 000		
Inv. netto	500 000	500 000	400 000	200 000		
3034 Isojen ojien kunnostus						
	TA LTK	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027
Inv.tulot						
Inv.menot	100 000	100 000	100 000	100 000		
Inv. netto	100 000	100 000	100 000	100 000		

3038 Yksityistiet						
	TA LTK	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027
Inv.tulot						
Inv.menot			250 000			
Inv. netto			250 000			
3040 Kuloistenniitty eteläinen *						
	TA LTK	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027
Inv.tulot						
Inv.menot	900 000	900 000				
Inv. netto	900 000	900 000				
3041 Kuloistenniitty pohjoinen						
	TA LTK	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027
Inv.tulot						
Inv.menot	900 000	900 000				
Inv. netto	900 000	900 000				
3042 Ensimaa						
	TA LTK	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027
Inv.tulot						
Inv.menot			600 000			
Inv. netto			600 000			
3043 Leilimaa						
	TA LTK	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027
Inv.tulot						
Inv.menot	250 000	250 000				
Inv. netto	250 000	250 000				
3044 Leilikallio						
	TA LTK	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027
Inv.tulot						
Inv.menot			500 000			
Inv. netto			500 000			
3050 Ystävydenkadun liikennevalot						
	TA LTK	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027
Inv.tulot						
Inv.menot	100 000	100 000	300 000			
Inv. netto	100 000	100 000	300 000			
3100 Suunnittelu						
	TA LTK	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027
Inv.tulot						
Inv.menot	350 000	350 000	350 000	350 000		
Inv. netto	350 000	350 000	350 000	350 000		

3200 Kadut, liikenneturvallisuus						
	TA LTK	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027
Inv.tulot						
Inv.menot	500 000	500 000	460 000	460 000		
Inv. netto	500 000	500 000	460 000	460 000		
3202 E18-hanke/keskusta *						
	TA LTK	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027
Inv.tulot						
Inv.menot	600 000	600 000	2 000 000	4 000 000		
Inv. netto	600 000	600 000	2 000 000	4 000 000		
3203 Keskustakohteet						
	TA LTK	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027
Inv.tulot						
Inv.menot	350 000	350 000	300 000	300 000		
Inv. netto	350 000	350 000	300 000	300 000		
3300 Katuvalaistus						
	TA LTK	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027
Inv.tulot						
Inv.menot	500 000	500 000	500 000	500 000		
Inv. netto	500 000	500 000	500 000	500 000		
3400 Päällystykset						
	TA LTK	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027
Inv.tulot						
Inv.menot	800 000	800 000	700 000	700 000		
Inv. netto	800 000	800 000	700 000	700 000		
3450 Raisionjoen patoturvallisuus						
	TA LTK	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027
Inv.tulot	-375 000	-375 000				
Inv.menot	750 000	750 000				
Inv. netto	375 000	375 000				
3500 Viheralueet						
	TA LTK	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027
Inv.tulot						
Inv.menot	180 000	180 000	170 000	170 000		
Inv. netto	180 000	180 000	170 000	170 000		
3550 Hahdenniemi						
	TA LTK	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027
Inv.tulot						
Inv.menot	190 000	190 000	100 000	100 000		
Inv. netto	190 000	190 000	100 000	100 000		

3560 Kävelyn ja pyöräilyn edistäminen						
	TA LTK	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027
Inv.tulot						
Inv.menot	300 000	300 000	300 000	250 000		
Inv. netto	300 000	300 000	300 000	250 000		
3561 Tiedonp.koulu/hulevesil.siirto						
	TA LTK	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027
Inv.tulot						
Inv.menot	150 000	150 000				
Inv. netto	150 000	150 000				
3562 Suvituulenpuisto *						
	TA LTK	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027
Inv.tulot						
Inv.menot	900 000	900 000	600 000	500 000		
Inv. netto	900 000	900 000	600 000	500 000		
3563 Ratahankkeet						
	TA LTK	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027
Inv.tulot						
Inv.menot			500 000	300 000		
Inv. netto			500 000	300 000		
Kunnallisteknisten palvelujen hankkeet yhteensä						
	TA LTK	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027
Inv.tulot	-375 000	-375 000				
Inv.menot	9 460 000	9 460 000	14 030 000	13 730 000		
Inv. netto	9 085 000	9 085 000	14 030 000	13 730 000		
4010 Hankesuunnittelu						
	TA LTK	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027
Inv.tulot						
Inv.menot	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000
Inv. netto	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000
4313 Petäsmäen päiväkot						
	TA LTK	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027
Inv.tulot						
Inv.menot					100 000	1 900 000
Inv. netto					100 000	1 900 000
4332 Kuloistenniitty uusi päiväkot						
	TA LTK	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027
Inv.tulot						
Inv.menot	3 000 000	3 000 000	3 000 000			
Inv. netto	3 000 000	3 000 000	3 000 000			

4405 Uusi alakoulu 0-4						
	TA LTK	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027
Inv.tulot						
Inv.menot				100 000	4 000 000	3 900 000
Inv. netto				100 000	4 000 000	3 900 000
4415 Tiedonpuiston koulu *						
	TA LTK	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027
Inv.tulot						
Inv.menot	10 000 000	10 000 000	16 950 000	8 700 000	1 000 000	
Inv. netto	10 000 000	10 000 000	16 950 000	8 700 000	1 000 000	
4419 Uusi alue 2. yhtenäiskoulu 5-9						
	TA LTK	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027
Inv.tulot						
Inv.menot			100 000	12 000 000	12 000 000	12 000 000
Inv. netto			100 000	12 000 000	12 000 000	12 000 000
4706 Uintikeskus Ulpukka						
	TA LTK	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027
Inv.tulot						
Inv.menot				100 000	6 500 000	6 400 000
Inv. netto				100 000	6 500 000	6 400 000
5010 Peruskorjaukset						
	TA LTK	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027
Inv.tulot						
Inv.menot	1 350 000	1 350 000	850 000	850 000	850 000	850 000
Inv. netto	1 350 000	1 350 000	850 000	850 000	850 000	850 000
6010 Kiinteät rakenteet ja laitteet						
	TA LTK	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027
Inv.tulot						
Inv.menot	45 000	45 000				
Inv. netto	45 000	45 000				
7010 Kiinteistöjen pihatyöt						
	TA LTK	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027
Inv.tulot						
Inv.menot	350 000	350 000	100 000	100 000	100 000	100 000
Inv. netto	350 000	350 000	100 000	100 000	100 000	100 000
8010 Sisäilmakorjaukset						
	TA LTK	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027
Inv.tulot						
Inv.menot	300 000	300 000	300 000	300 000	300 000	300 000
Inv. netto	300 000	300 000	300 000	300 000	300 000	300 000

Tilapalvelujen hankkeet yhteensä						
	TA LTK	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027
Inv.tulot						
Inv.menot	15 145 000	15 145 000	21 400 000	22 250 000	24 950 000	25 550 000
Inv. netto	15 145 000	15 145 000	21 400 000	22 250 000	24 950 000	25 550 000
Infralautakunnan hankkeet yhteensä						
	TA LTK	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027
Inv.tulot	-375 000	-375 000				
Inv.menot	24 605 000	24 605 000	35 430 000	35 980 000	24 950 000	25 550 000
Inv. netto	24 230 000	24 230 000	35 430 000	35 980 000	24 950 000	25 550 000
*	Tähdellä merkittyjen hankkeiden kokonaiskustannusarvio ja toteuttamisvuodet ovat sitovia. Hanke voi käyttää vuosittain kokonaiskustannusarvion puitteissa määrärahaa sen mukaan, kuin hankkeen eteneminen vaatii. Lopullinen hankkeen vuosittainen määrärahan käyttö vahvistetaan jälkikäteen valtuustossa tilinpäätöksen yhteydessä.					

2.3. Kunnallistekniikan investointiohjelma 2023–2025

Hanke	Vuosi	2023	2024	2025	Hanke kust. yhteensä
Asuntoalueet					
3040	Kuloistenniitty I 2023 vaihe 2/2 *	900			1 700
3041	Kuloistenniitty II	900			900
3042	Ensimmää		600		600
		1 800	600	0	
Yritysalueet					
3008	Teollisuus- ja kauppa-alueet (sitomattomat kohteet)	140	100	100	
3043	Leilimaa	250			
3044	Leikkialue		500		500
3050	Ystävyydenkadun liikennevalot	100	300		400
3027	Kantokangas pohj. 2023 vaihe 1/2 *	500	400	200	1 520
		990	1 300	300	
Muut investointihankkeet					
3013	Perusparannus*				
	Ounelantien alue 2023 vaihe 2/3	400	500		1 100
	Rekryytinkuja			400	
3014	Taitorakenteet (alikulukäytävät)	300	300	300	
3015	Kuloisten risteysilta, Mahittulan silta *		5 000	5 000	10 300
3034	Isojen ojen kunnostus	100	100	100	
3038	Yksityistiet		250		
3100	Suunnittelu	350	350	350	
3200	Kadut (sitomattomat kohteet)	200	200	200	
3200	Muut kevytväylät	140	100	100	
3200	Liikennevalot	50	50	50	
3200	Liikenneturvallisuus	110	110	110	
3202	E18-hanke /keskusta *	600	2 000	4 000	8 150
3203	Keskustakohteet	350	300	300	
3560	Kävelyn ja pyöräilyn edistäminen	300	300	250	
3563	Ratahankkeet		500	300	
3300	Katuvalaistus (rakennus- ja saneerauskohteet)	500	500	500	
3400	Päällystykset	800	700	700	
3450	Raisiojoen patoturvallisuus, ennallistaminen	750			
	Ely/valtionosuus	-375			
3561	Tiedonpuiston koulu/hulevesilinjan siirto	150			
3562	Suvituulenpuisto *	900	600	500	2 000
3500	Viheralueet				
	Puistojen rakentaminen, saneeraus	120	110	110	
	Leikkikenttien rakentaminen, saneeraus	60	60	60	
3550	Hahdeniemi				
	Venesatama	130	100	100	
	Uimaranta	60			
		5 995	12 130	13 430	
	Yhteensä	8 785	14 030	13 730	

2.4. Kunnallisteknisten investointien hankekohtaiset perustelut 2023

(kursiivilla myöhemmin toteutettavien hankkeiden perustelut)

Asuntoalueet

3040 Kuloistenniitty I (900.000 €) *

Vuonna 2022 rakennettiin alueen ensimmäinen osa. Vuonna 2023 on tarkoitus rakentaa Kuloistenniitynkatu valmiiksi eli kiertoliittymästä alueen pohjoisrajalle. Lisäksi rakennetaan Leppäkertunkatu valmiiksi sekä Heinäsirkanraitti ja viisi poikittaista raittia sekä alueen pohjoisosaan pysäköintialue. Kustannusarvio vuodelle 2023 on 900.000 euroa.

Hankkeen toteuttamisen edellytyksenä on, että Raision Vesi Oy osallistuu siihen vesihuollon rakentamisen osalta.

3041 Kuloistenniitty II (900.000 €)

Kuloistenniitty II-alueelle on asemakaavassa esitetty rivitalotontteja, joissa olisi yhteensä noin 150 asuntoa. Kunnallistekniikka rakennetaan alueelle vuonna 2023. Alueelle rakentuu noin 100 m Kuloistentietä, Kuloistenpellonkatu sekä kaksi pysäköintialuetta mm. kuntoratojen käyttäjille. Lisäksi Vetikonpolkua kunnostetaan. Katujen rakentamisen kustannusarvio on 900.000 euroa.

Hankkeen toteuttamisen edellytyksenä on, että Raision Vesi Oy osallistuu siihen vesihuollon rakentamisen osalta.

3042 Ensima (vuonna 2024 600.000 €)

Ensimaan asemakaava tulee lainvoimaiseksi aikaisintaan vuonna 2023. Samoin vuoden 2023 aikana laaditaan alueen katusuunnitelmat ja rakentaminen voi alkaa vuonna 2024.

Ensimaan alue on kokonaan uuden kunnallistekniikan rakentamista. Alueen rakentaminen on alustavasti suunniteltu toteutettavaksi yhdessä osassa. Alustavien kustannusarvioiden mukaan Ensimaan katujen rakentaminen maksaa noin 600.000 euroa.

Hankkeen toteuttamisen edellytyksenä on, että Raision Vesi Oy osallistuu siihen vesihuollon rakentamisen osalta.

Yritysalueet

3008 Teollisuus- ja kauppa-alueet, sitomattomat kohteet (140.000 €)

Hankkeeseen varataan määräraha (100.000 euroa) kadunrakennuskohteisiin, joiden rakentamistarve ilmenee talousarviovuoden aikana. Tällaisia kohteita ovat esimerkiksi kaava-alueet, joille infraa ei ole vielä rakennettu ja tonteilla onkin kysyntää talousarviovuoden aikana. Määrärahan käytöstä kohteisiin päättää tekninen johtaja. Talousarviovuoden jälkeen infralautakunnalle esitetään kooste, miten sitomattomat määrärahat on käytetty.

Katurakentamista koskevan määrärahan käytön edellytyksenä on, että tarvittaessa Raision Vesi Oy osoittaa tarvittavan määrärahan vastaavien kohteiden vesihuollon rakentamiseen.

Erillinen määräraha (40.000 euroa) varataan yritysalueiden opasteisiin sekä kaupungin infotaulujen parantamiseen, mm. led-tiloihin.

3043 Leilimaa (250.000 €)

Kuninkaanväylän ja Vahdontien liittymässä sijaitsevan Leilimaa-nimisen tontin (680-5-517-12) etelä- ja itäpuolella oleva EV-alue joudutaan louhimaan ennen kuin tontille päästään rakentamaan. Kaupungin osuus louhintakustannuksista on arviolta 200.000 €.

3044 Leilikallio (vuonna 2024 500.000 €)

Leilikallion asemakaavamuutos on tekeillä ja vahvistunee vuoden 2023 aikana. Voimassa olevasta asemakaavasta on tarkoitus rakentaa ainoastaan Vuorikatu Leilikallionkadun liittymään asti.

Hankkeen toteuttamisen edellytyksenä on, että Raision Vesi Oy osallistuu siihen vesihuollon rakentamisen osalta.

3050 Ystävyysdenkadun liikennevalot (100.000 €)

Vuonna 2023 määrärahalla tehdään liikennevalojen tarveselvitys Nesteentien ja Ystävyysdenkadun liittymään. Vuonna 2024 on tarkoitus rakentaa liikennevalot ja toteuttaa kaistajärjestelyt.

3027 Kantokangas, pohjoinen (500.000 €) *

Vuonna 2023 aloitetaan Kantokankaan asemakaavan pohjoiseen osaan kunnallistekniikan rakentaminen. Alueelle rakennetaan Karukkokatu, Moreenikuja, Sorakuja sekä lisäksi Kankaantietä noin 300 metriä lisää pohjoisen suuntaan. Kunnallistekniikka on tarkoitus rakentaa kahdessa osassa vuosina 2023 ja 2024. Alueen maastomuodosta johtuen myös tontit Kankaantien ja Karukkokadun välissä on esirakennettava.

Hankkeen toteuttamisen edellytyksenä on, että Raision Vesi Oy osallistuu siihen vesihuollon rakentamisen osalta.

Muut investointihankkeet

3013 Perusparannus (400.000 €) *

Ounelantien alueen vesijohto- ja jätevesiverkosto on huonokuntoista, eikä alueella ole kattavaa hulevesijärjestelmää. Kadut ovat samoin huonokuntoisia ja painuneita.

Saneeraus on suunniteltu tehtäväksi kolmessa osassa, josta ensimmäinen tehtiin vuonna 2022. Vuonna 2023 on tarkoitus kunnostaa Ounelantie plv. 0–350 sekä Prännikatu. Vuoden 2023 rakennuskustannukseksi on arvioitu 400.000 euroa.

Hankkeen toteuttamisen edellytyksenä on, että Raision Vesi Oy osallistuu siihen vesihuollon rakentamisen osalta.

Rekryytinkujan vesijohto- ja jätevesiverkosto on saneerauskuuntoista, eikä alueella ole kattavaa hulevesijärjestelmää, samoin katu on kokonaisuudessaan huonossa kunnossa. Saneeraus on suunniteltu tehtäväksi vuonna 2025. Hankkeen toteuttamisen edellytyksenä on, että Raision Vesi Oy osallistuu siihen vesihuollon rakentamisen osalta.

3014 Taitorakenteet (300.000 €)

Raision kaupungin hallinnassa on hieman alle 20 kpl erilaisia alikulkuja. Huonokuntoisia alikulkukäytäviä on vii-me vuosina määrärahalla kunnostettu, seuraavaksi tarkastetaan lisää teräsbetonisia elementtirakenteisia alikulkuja mm. Kuloisten, Vähäpirilän ja Muuntajamäen alikulut. Määrärahalla on tarkoitus saneerata lisää alikulkukäytäviä. Seuraava saneerauskohde valitaan kuntotarkastusten perusteella.

*3015 Kuloisten risteyssilta, Mahittulan silta (vuonna 2024 5.000.000 €) **

Vt 8:n ylittävä Raisiontien silta (Kuloisten risteyssilta) on kuntoarvioissa osoittautunut erittäin huonokuntoiseksi ja uusimistarve on suuri. Kuloisten risteyssillan uusiminen muuttaa Raisiontien linjausta sekä tasausta. Tasausta on muutettava, koska alituskorkeus ei nykyisellään täytä nykyvaatimuksia. Nämä muutokset vaikuttavat vt 8:n nykyisten ramppien toimivuuteen. Tiesuunnitelman laatiminen on käynnissä. Raisionjoen ylittävä Mahittulan silta on samoin

huonokuntoinen ja se on kunnostettava samassa yhteydessä mm. tasausmuutosten ja uusien ramppien sijainnin takia.

Hankkeen toteutus voisi alkaa aikaisintaan vuonna 2024. Hankkeen kokonaiskustannusarvio tarkentuu suunnittelun edetessä. Hankkeen aloituksen määrärahaksi vuodelle 2024 on arvioitu 5.000.000 €.

3034 Isojen ojien kunnostus (100.000 €)

Raision alueella on viisi merkittävää ojaa, jotka toimivat hulevesien purkuvesistöinä. Järvenojan ja Piuhanojan vanha ojitussuunnitelma on päivitettävä. Suunnitelman perusteella oja tullaan kunnostamaan talousarviomäärärahalla. Kokonaisuudessaan ojien kunnostaminen edellyttää ojitustoimitusten tekemistä.

3038 Yksityistiet (vuonna 2024 250.000 €)

Hanke käsittää yksityisteiden parantamistöitä. Ennallistamishanke (3450) viivästyttää teiden kunnostusta joidenkin yksityisteiden osalta. Mahittulan ja Petterinpellon yksityistiekuntien väylät kunnostetaan, kun ennallistamishanke valmistuu.

3100 Suunnittelu (350.000 €)

Hanke sisältää konsulttitoimistoilta ostettavia suunnittelu-, mittaus- ja tutkimistöitä.

Katujen ja vesihuollon suunnittelu tehdään yhdessä Raision Vesi Oy:n kanssa. Katujen osuudeksi suunnittelusta arvioidaan 350.000 euroa.

3200 (500.000 €)

Hankkeeseen 3200 kuuluvat katujen ja kevytväylien sitomattomat kohteet, liikennevalot sekä liikenneturvallisuuskohteet. Määrärahojen kohdentamisesta päättää tekninen johtaja talousarviovuoden aikana ja talousarviovuoden jälkeen infralautakunnalle esitetään kooste, miten sitomattomat määrärahat on käytetty. Hankeen 3200 kokonaissumma on **500.000 euroa**.

Kadut, sitomattomat kohteet (200.000 €)

Hankkeeseen sisältyy varaus kadunrakennuskohteille, joiden rakentamistarve ilmenee talousarviovuoden aikana. Tällainen kohde voi olla esimerkiksi asemakaava-alueella sijaitseva katu, joka on jäänyt aikanaan rakentamatta ja kun alueelle rakentuu uudisrakentamista, infran rakentaminen tulee ajankohtaiseksi.

Osa kohteista voi edellyttää, että Raision Vesi Oy osoittaa osaltaan rahoituksen kyseisille kohteille.

Muut kevytväylät (140.000 €)

Hanke sisältää kevyen liikenteen väylien rakentamista, lähinnä kevyen liikenteen reitistön täydentämistä ja parantamista.

Määrärahasta varataan osa Kuuanieläksen asemakaava-alueen eteläpuolella sijaitsevan Kerttulan kuntoradan siirtoon (40.000 €).

Liikennevalot (50.000 €)

Hanke sisältää liikennevalojen saneerausta sekä liikennevalokojien uusimista.

Liikenneturvallisuus (110.000 €)

Hankkeeseen sisältyy liikenneturvallisuutta parantavien kohteiden rakentamista, kuten korotettuja suojaiteita kevyen liikenteen reitistön pääreiteillä tai kevyen liikenteen väylillä ajoneuvojen ajon estäminen rakenteellisilla ratkaisulla. Tyypillisimpiä ovat kohteet, joiden

parantamistarve ilmenee talousarviovuoden aikana. Liikenneturvallisuuskohteiden valinnassa käytetään mm. seudullista liikenneturvallisuus selvitystä.

3202 E18-hanke (600.000 €) *

E18-tien parantamisen tiesuunnitelma Raision keskustan kohdalla valmistui 2021. Hankkeeseen liittyvien kadunrakennussuunnitelmien laatiminen alkaa, kun koko hankkeen aloitusajankohta on varmistunut.

E18-tien parantamisurakan mahdollistamiseksi Raision Vesi Oy siirtää nykyistä verkostoaan. Vesihuollon rakentumisen myötä kadun rakentaminen aloitetaan Martinkadusta.

E18-parantamishankkeen Naantali–Raision välin tiesuunnitelman laatiminen on käynnistynyt ja se valmistuu kesällä 2023. Myös tämä suunnittelu vaatii kaupungin panostusta sekä henkilöresurssin että suunnittelun valmiuden osalta.

3203 Keskustakohteet (350.000 €)

Keskustakohteena vuonna 2023 kunnostetaan ensisijaisesti Torikujalla oleva aukio. Alueen viihtyisyyttä lisätään penkein ja istutuksin sekä parannetaan turvallisuutta lisäämällä valaistusta ja lisäksi alueelle on suunniteltu valoteos.

Keskustan ehostamiseen käytetään vuosittain määräraha, jonka kohdentamisesta päättää tekninen johtaja talousarviovuoden aikana.

3560 Kävelyn ja pyöräilyn edistäminen (300.000 €)

Kävelyn ja pyöräilyn edistäminen -hankkeen kohteena vuonna 2023 ja 2024 on Varppeenkadun parantaminen välillä Soliniuksenkatu–Tasalankatu. Jalankulkijoiden ja pyöräilijöiden turvallisuutta parannetaan erottamalla kulkumuodot toisistaan nykyistä paremmin. Lisäksi Varppeenkadulla parannetaan viihtyisyyttä istutuksin ja lisätään levähdyspaikkoja. Myös Varppeenkadun kuivatusta parannetaan. Varppeenkadun saneeraus on tarkoitus toteuttaa kahdessa osassa. Turku Energia on aikeissa saneerata Varppeenkadun alla kulkevan kaukolämpölinjan samaan aikaan. Hankkeelle haetaan kävelyn ja pyöräilyn edistämisen valtionavustusta. Avustuksen saamisen edellytys on, että hanke valmistuu marraskuuhun 2024 mennessä.

3563 Ratahankkeet (vuonna 2024 500.000 €)

Henkilöjunaliikenteen käynnistymistä suunnitellaan Turun ja Uudenkaupungin välille (paikallisjuna) sekä Helsingin ja Naantalin välille (ICT-juna). Vuodelle 2024 on varattu määräraha ICT-junan seisakkeen rakentamiseen. Kaupungin alueelle tarvittavista rataseisakkeista ja niiden sijainneista sekä liityntäpysäköinneistä tehdään selvitys vuoden 2023 aikana.

3300 Katuvalaistus (500.000 €)

Hanke sisältää rakennus- ja saneerauskohteiden valaistuksen. Uudistettavissa kohteissa käytetään led-tekniikkaan pohjautuvaa valaistusta.

3400 Päällystykset (800.000 €)

Hanke sisältää kuntokartoituksen perusteella valittujen katujen uudelleen päällystykset ja ajoratamaalaukset.

Määrärahasta varataan osa kevyen liikenteen väylien päällystykseen (100.000 €).

3450 Raisionjoen patoturvallisuus, ennallistaminen (750.000 €)

Raisionjoen säännöstelypatojen luonnonmukaistaminen aloitettiin vuonna 2020 Huhkon padosta. Myllypato purettiin vuonna 2022 ja Hintsan padon luonnonmukaistaminen valmistunee talousarviokauden aikana. Myös uusi pohjapato rakentuu pääosin vuoden 2022 aikana Raision ja Ruskon rajalle. Hintsan padosta ja uudesta pohjapadosta jää viimeistelytyötä vuodelle 2023. Hintsä-Lähteenmäen ja Merttelän patojen luonnonmukaistaminen on vuorossa 2023.

Selvitetään Raisionjoen ylittävän sillan rakentamisen mahdollisuutta, kun poikittainen yhteys poistuu vuonna 2023. Suunnittelu aloitetaan vuoden 2023 aikana.

3561 Tiedonpuiston koulu, hulevesilinjan siirto (150.000 €)

Uuden Tiedonpuiston koulun rakennusalueella on hulevesilinja, joka pitää siirtää ennen koulun rakentamisen aloitusta. Tiedonpuiston koulun rakentaminen alkaa vuonna 2023.

3562 Suvituulenpuisto (900.000 €) *

Kuloistenniitty I alueen viereen rakentuu Suvituulenpuisto. Puistoalue on erittäin isokokoinen (3,8 ha) ja puistoon on suunniteltu runsaasti erilaisia toimintoja eri ikäisten kuntalaisten käyttöön. Myös esteettömyyteen kiinnitetään erityistä huomiota.

Alueen eteläreunaan on suunniteltu pienten lasten pulkkamäki, joka samalla toimisi meluvallina Satakunnantien ja puiston välissä. Puistoon on suunniteltu myös pelikenttiä, viihtyisiä oleskelukeitaita sekä pohjoiseen osaan luonnontilaisempi alue. Lisäksi on suunniteltu puistoväyliä etelä-pohjoissuunnassa puiston eri toimintojen ohi, sekä myös poikittaisia väyliä Kuloistenniitty I:ltä mm. koulujen suuntaan.

Suvituulenpuistoa on tarkoitus rakentaa osissa vuosina 2023–2025. Vuonna 2023 on tarkoitus toteuttaa aidattu pienten lasten leikkialue, joka tulisi myös Kuloistenniitty I:selle rakentuvan päiväkodin käyttöön sekä puistokäytäviä ja ojan ylittäviä kevyen liikenteen siltoja.

3500 Viheralueet (180.000 €)

Puistokohteista Pellonraivaajankadulla ajoradan ja kevyen liikenteen väylän väliselle viherkaistalle istutetaan katupuita ja nurmikkoa, Tenavakadulle välille Työntie–Sylttyläntie sekä Kirkkoväärtinkujalle istutetaan katupuustutuksia. Kerrolanpuistossa ja Ylhäistenpuistossa korjataan epätasaisia, vaikeasti hoidettavia nurmialueita. Alppiruusupuistossa mm. puiston reunavyöhykkeet siistitään, louhosreunaa maisemoidaan ja tehdään kasvualustoja tilattuja alppiruusuja varten (120.000 euroa).

Leikkipaikoilla rikkoutuneita tai kuluneita leikkivälineitä vaihdetaan uusiin vastaaviin eri puolilla kaupunkia. Lisäksi Ylhäistenpuiston leikkipaikka aidataan metallisella kolmilanka-aidalla (60.000 euroa).

3550 Hahdenniemi (190.000 €)

Venesatamassa jatkuu peräpaalujen vaihtaminen venepuomeiksi (A-laituri vuorossa). A-laiturille lisätään laiturien jatkot, millä saadaan 30 uutta venepaikkaa. Pysäköintipaikkoja ja katuvalaistusta alueella lisätään. Uuden talvisäilytysalueen laajennukselle samoin lisätään valaistusta ja hankitaan kameravalvonta. Hankitaan viisi vesijettiponttoonin vuokrapaikoiksi, paikkavuokra olisi 400 €/kausi. Lisäksi sauna ja pesutilat viimeistellään vuonna 2023. (130.000 euroa).

Uimapaikkaa kehitetään parantamalla rantaa mm. lisäämällä hiekkaa ja poistamalla kaislikkoa. Lisäksi rakennetaan esteetön kulku veteen sekä valaistaan laiturin ja laajennetaan ja osittain katetaan kioskin terassia (60.000 euroa).

2.5. Talonrakentamishjelma 2023–2027

Hanke- numero	Hankkeen nimi	2023 1.000 euroa		2024 1.000 euroa		2025 1.000 euroa		2026 1.000 euroa		2027 1.000 euroa		2023-2027 1.000 euroa		Kokonais- kustannukset 1.000 euroa
		menot	tulot	menot	tulot	menot	tulot	menot	tulot	menot	tulot	menot	tulot	
4010	Hankesuunnittelu	100		100		100		100		100		500	0	
4313	Petäsmäen päiväkodin perusparannus							100		1 900		2 000	0	2000
4405	Uusi alakoulu 0-4 (Kaanaa-Tahvio-Tikanmaa)					100		4 000		3 900		8 000	0	8 000
4415	Tiedonpuiston koulu (Uusi alue 1. yhtenäiskoulu 5-9) *	10 000		16 950		8 700		1 000				36 650	0	37 650
4419	Uusi alue 2. yhtenäiskoulu 5-9			100		12 000		12 000		12 000		36 100	0	36 100
4706	Uintikeskus Ulpukan perusparannus (tai uudisrakennus)					100		6 500		6 400		13 000		13 000
4321	Kuloistennittyy uusi päiväkoti	3 000		3 000								6 000	0	6 000
5010	Peruskorjaukset	1 350		850		850		850		850		4 750	0	
7010	Kiinteistöjen pihatyt	350		100		100		100		100		750	0	
8010	Sisäilmakorjaukset	300		300		300		300		300		1 500	0	
	Bruttomenot ja -tulot yhteensä	15 100	0	21 400	0	22 250	0	24 950	0	25 550	0	109 250	0	
	Nettomenot yhteensä	15 100		21 400		22 250		24 950		25 550		109 250		
	* Monivuotinen hanke, jonka kokonaiskustannusarvio ja toteuttamisvuodet ovat sitovia.													
	4313 Petäsmäen päiväkoti vaatii hyväksytyt tarveselvityksen / hankesuunnitelman, hankekoko, aikataulu ja kustannusarviot tarkentuvat suunnittelun edetessä.													
	4405 Uusi alakoulu 0-4 (Kaanaa-Tahvio-Tikanmaa) vaatii hyväksytyt tarveselvityksen / hankesuunnitelman, hankekoko, aikataulu ja kustannusarviot tarkentuvat suunnittelun edetessä.													
	4415 Tiedonpuiston koulun (Uusi Alue 1. yhtenäiskoulu 5-9) hankesuunnitelma on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 1.11.2021 § 165 Kustannusarvio ei sisällä irtaimistoa, tontin hankintaa, rahoituskustannuksia eikä vanhan koulun purkukustannuksia.													
	4419 Uusi alue 2. yhtenäiskoulu 5-9 vaatii hyväksytyt tarveselvityksen / hankesuunnitelman, hankekoko, aikataulu ja kustannusarviot tarkentuvat suunnittelun edetessä.													
	4706 Ulpukan hankekokonaisuuteen vaikuttaa tehtävät lisäselvitykset / -tutkimukset, vaatii hyväksytyt tarveselvityksen / hankesuunnitelman.													
	4321 Kuloistennittyy uusi päiväkoti vaatii hyväksytyt tarveselvityksen / hankesuunnitelman, hankekoko, aikataulu ja kustannusarviot tarkentuvat suunnittelun edetessä.													

2.6. Talonrakentamishjelman 2023–2027 hankekohtaiset perustelut

Yleisesti voidaan todeta, että talonrakentamishjelmaan esitetyt hankekoot, aikataulut ja kustannusarviot tarkentuvat suunnitteluvaiheiden edetessä. Kustannusarvioiden tarkkuus eri vaiheissa suunnittelutietojen tarkkuudesta riippuen: esisuunnittelu ja tarveselvitysvaihe +/- 25 %, hankesuunnitteluvaihe +/-15 % ja toteutussuunnitteluvaihe +/- 10 %. Hankkeissa huomioitavat riskit: rakennuskustannusten muutokset (mm. investointilainakorot, tarvikkeiden ja työvoiman saatavuus), jotka tulee huomioida esisuunnittelun ja toteutusvaiheen välillä olevana aikataulu- ja kustannusriskinä. Esitetyt määrärahat eivät sisällä mahdollisia irtaimiston hankintakustannuksia.

4010 Hankesuunnittelu

Määrärahaa on varattu kunkin talousarviovuoden aikana esille tuleviin ennalta arvaamattomiin uusiin tilahankkeisiin liittyvien hanke- ja luonnossuunnitelmien, erilaisten tutkimusten, selvitysten ja kartoitusten sekä kustannusarvioiden laatimista varten.

4313 Petäsmäen päiväkodin perusparannus

Petäsmäen päiväkoti on rakennettu vuonna 1987. Kiinteistössä on tehty saneeraus ja kunnossapitokorjauksia eri vuosina mutta kiinteistön peruskorjaus on tekemättä. Päiväkodin kerrosala on 888 k-m².

Kiinteistössä tehdään seuraavan viidenvuoden aikana kunnossapitopito- ja huoltokorjausta, jonka jälkeen tulisi suorittaa laajamittainen koko kiinteistöä kattava perusparannus.

Sivistyskeskus on laatinut palveluverkkoselvityksen vuosien 2018–2019 aikana, jonka yhteydessä on päätetty kahden aluemallin ja ikärakenteen toteuttaminen asteittain (alue 1 ja alue 2). Näiden organisaatioiden tehtävänä olisi toteuttaa oman alueen palveluntarjonta aina päiväkodista perusopetuksen päättövaiheeseen asti. Peruskorjauksessa tai uudisrakentamisessa tulee huomioida sivistyskeskuksen eri palvelualueiden alueelliset tilatarpeet. Petäsmäen päiväkodin kokonaisuutta arvioidaan aluejakojen jatkosuunnittelun (toimenpideohjelman) edetessä.

4405 Uusi alakoulu 0–4 (Kaanaa-Tahvio-Tikanmaa)

Kaanaan nykyinen koulu on rakennettu kolmessa eri vaiheessa vuosien 1958, 1963 ja 2001 aikana. Kiinteistössä on tehty sisäilma- ja kosteustekninen kuntotutkimus syksyllä 2003 ja kuntotutkimus mahdollista perusparannusta varten 7.5.2019.

Vuosina 1958 ja 1963 valmistuneet koulun osat ovat tulossa elinkaarensa päähän ja niissä tulisi toteuttaa laajamittainen perusparannus tai korvaava uudisrakennus. Hankkeen toteuttaminen perusparannustoimenpiteenä edellyttää jonkinlaisten väistötilojen hankkimista. Koulun perusparannukselle on laadittu alustava kustannusarvio, joka on 6,6 M€. Uuden koulurakennuksen (2500 m²) kustannusarvio on noin 8,0 M€.

Kaupunginvaltuusto teki päätöksen 24.5.2021 sivistyskeskuksen palveluverkkoselvitys 2 rakennemallivaihtoehdoista. Perusopetuksen kouluverkon tulevaksi rakenteeksi päätettiin rakennemallivaihtoehto "Ohry malli 5–9 koulujen verkko". Uudessa kouluverkkomallissa Kaanaan nykyinen koulu purettaisiin ja alustavien suunnitelmien mukaan uusi alakoulu 0–4 (Kaanaa-Tahvio-Tikanmaa) rakennettaisiin Kaanaan alueelle. Mahdolliset tonttivaihtoehdot kartoitetaan.

Uudisrakentamisessa tulee huomioida sivistyskeskuksen eri palvelualueiden alueelliset muuttuvat tilatarpeet. Kaanaan koulun kokonaisuutta arvioidaan tarveselvitysvaiheessa. Kokonaisarvioinnissa ja hankesuunnittelussa on otettava huomioon tonttivaihtoehdot, rakennuksen elinkaari ja toiminnallisuus pitkällä tähtäimellä (ops.) sekä Kaanaan päiväkodin keittiön yhteiskäyttö nykyisessä koulurakennuksessa. Hankkeen kustannusarvio ja aikataulu tulevat tarkentumaan suunnittelun edetessä.

4415 Tiedonpuiston koulu (Uusi alue 1. yhtenäiskoulu 5–9)*

Vaisaaren koulua on perusparannettu viidessä eri vaiheessa vuosien 1995–2007 välisenä aikana. Teknisen työn siipi on jäänyt ilman laajamittaista perusparannusta. Koulun päärakennuksen kerrosala on 6912 k-m². Teknisen työn siiven nykyinen kerrosala on 774 k-m² ja siihen liittyvän ulkovaraston kerrosala 62 k-m².

Tiedonpuiston koulun uudisrakennushanke on käynnistynyt nykyisessä Vaisaaren yläkoulurakennuksessa olevien sisäilman laatua heikentävien riskirakenteiden laajuuden ja rakennuksessa pitkään koettujen sisäilman laatuun liitettyjen oireiden vuoksi.

Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt hankkeen tarveselvityksen kokouksessaan 12.10.2020 ja hankesuunnitelman 1.11.2021 / § 165.

Kaupunginvaltuusto on päättänyt kokouksessaan 24.5.2021, että hanke toteutetaan vuosiluokille 5–9 tarkoitettuna yhtenäiskouluna.

Tiedonpuiston koulu rakennetaan nykyisen Vaisaaren koulun ja kirjaston väliselle pysäköintialueelle Vaisaaren kaupunginosaan kortteliin 0157 tontille 1, osoitteeseen Juhaninkuja 4.

Hankkeen toteutusmuoto on projektinjohtourakka, joka on päätetty infralautakunnassa 18.1.2022 / § 9 ja kaupunginhallituksessa 24.1.2022 / § 13.

Hankkeen tavoitteena on, että rakentaminen alkaa syksyllä 2023 ja rakennus valmistuu keväällä 2025. Nykyinen Vaisaaren yläkoulurakennus on käytössä rakentamisen aikana ja se puretaan uuden koulurakennuksen valmistuttua. Koulun piha- ja pysäköintialueet rakennetaan pääosin vanhan koulun purkamisen jälkeen erillisenä urakkana.

Tiedonpuiston koulurakennus tulee palvelemaan nykyiseen tapaan vuosiluokkia 7–9, siihen saakka, kunnes alueen 2 yhtenäiskoulu valmistuu. Tästä johtuen tullaan muutosvaiheen aikana tarvitsemaan lisätiloja kädentaitojen, kotitalouden ja fyke-opetuksen järjestämiseen.

Alustava toteutusaikataulu:

2021 hankesuunnitelman laatiminen ja hyväksyminen, tontin kaavamuutos ja investointipäätös
2022 suunnittelu, rakentamisen valmistelu ja PJU kilpailutus
2023 suunnittelu ja rakentamisen aloittaminen
2024 rakentaminen
2025 hankkeen valmistuminen, kalustus ja käyttöönotto, vanhan koulun purkaminen
2026 koulun pihan ja pysäköintialueen rakentaminen.

4419 Uusi alue 2. yhtenäiskoulu 5–9

Kaupunginvaltuusto teki päätöksen 24.5.2021 sivistyskeskuksen palveluverkkoselvitys 2 rakennemallivaihtoehdoista. Perusopetuksen kouluverkon tulevaksi rakenteeksi päätettiin rakennemallivaihtoehto "Ohry malli 5–9 koulujen verkko". Uuden kouluverkon alustavassa suunnitelmassa alue 2. yhtenäiskoulu rakennettaisiin Raision keskustan länsi-/pohjoispuolelle. Varhaiskasvatusverkko huomioidaan kouluverkon jatkosuunnittelun yhteydessä.

Suunnittelussa tulee huomioida myös sivistystoimialan eri palvelualueiden vuosittain muuttuvat tilatarpeet. Alue 2. yhtenäiskoulun kokonaistilannetta arvioidaan tarveselvitysvaiheessa. Kokonaisarviointissa ja esisuunnittelussa on otettava huomioon tontti, rakennuksen elinkaari ja toiminnallisuus pitkällä tähtäimellä (ops.). Hankkeen laajuus, kustannusarvio ja aikataulu tulevat tarkentumaan suunnittelun edetessä.

4706 Uintikeskus Ulpukan perusparannus (tai uudisrakennus)

Uintikeskus Ulpukasta on laadittu kuntoarvioraportti vuonna 2016. Kuntoarvio perustuu kiinteistön silmämääräiseen, ainetta rikkomattomaan tarkastukseen. Ulpukasta on laadittu myös tarkempi kuntotutkimus vuonna 2022. Jatkossa nähtävien kuntotutkimusten tulosten ja erillisen suunnittelun perusteella sekä mahdollisen perusparannushankkeen laajuuden ja ajoituksen tarkentuessa kustannusennuste 13,0 milj. euroa tulee tarkentumaan. Uudisrakennuksen mahdollisuutta kartoitetaan.

4321 Kuloistenniitty päiväkot

Sivistyskeskus on toteuttanut palveluverkkoselvityksen, jonka kaupunginvaltuusto on hyväksynyt marraskuussa 2019. Sivistyslautakunta on keväällä 2020 tehnyt päätökset palveluverkkoselvityksen mukaisten muutosten käyttöönotosta Raision kasvatuksen ja koulutuksen järjestämisessä. Varhaiskasvatuksen palveluverkkoselvitys hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa marraskuussa 2021. Kuloistenniityn päiväkodin rakentaminen perustuu varhaiskasvatuspaikkojen tarpeen kasvuun.

Uudisrakentamisessa tulee huomioida sivistystoimialan eri palvelualueiden alueelliset muuttuvat tilatarpeet. Kuloistenniityn päiväkodista laaditaan tarveselvitys, hankekoko, aikataulu ja kustannusarviot tarkentuvat suunnittelun edetessä.

5010 Peruskorjaukset

Pienemmät peruskorjauskohteet nimetään aina vuosittain tilapalvelujen työohjelman käsittelyn yhteydessä joulukuussa infralautakunnassa.

7010 Kiinteistöjen pihatyöt

Kiinteistöjen pihatyökohteet nimetään aina vuosittain tilapalvelujen työohjelman käsittelyn yhteydessä joulukuussa infralautakunnassa.

8010 Sisäilmakorjaukset

Kiinteistöjen sisäilmakorjauskohteet nimetään aina vuosittain tilapalvelujen työohjelman käsittelyn yhteydessä joulukuussa infralautakunnassa. Osa määrärahasta tulee kohdentaa äkillisiin ja ennakoimattomiin sisäilmakorjauksiin.

3. RISKIENARVIOINTI JA -HALLINTA

Toimielin: Infralautakunta							
Riski	Riskin kuvaus ¹	(T) ²	(S) ³	Riskiluku (T*S)	Toimenpiteet ⁴	Vastuuhenkilö	Aikataulu
Omaisuuden tuhoutuminen tai sen arvon menetys	Kiinteistön laaja vesivuoto, palaminen, tms. rakennusvaurio	2	3	6	Ennakoiva huolto ja kunnossapito. Riittävä kunnossapito- ja investointirahoitus talousarvioissa.	Tilapalvelut / kunnossapitoinsinööri, tekninen isännöitsijä	jatkuva seuranta
Palvelutuotannon keskeyttämiseen tai vajaaseen toimintaan liittyvät riskit	Sopimuskomppanin lakko tai konkurssi	2	3	6	Palvelujen hankkiminen mahdollisuuksien mukaan lakon ulkopuolisilta toimijoilta.	Infrapalvelut, LTK, KH, KV	jatkuva seuranta
Sopimusriski	Toimintoja on ulkoistettu kilpailuttamalla. Markkinoiden toimimattomuus sopimuskauden päätyttyä (esim. kilpailu markkinoilla vähenee tai tarjoajien määrä on liian pieni). Omaa tuotantoa ei enää ole, joten palveluista on maksettava markkinahinta.	2	3	6	Kustannustason nousu kilpailutettaessa palvelu uudelleen sopimuskauden päätyttyä. Paluu omaan toimintaan ei enää ole mahdollista tai se on kohtuuttoman kallista. Palvelu- ja laatutason pudotus.	Infrapalvelut, LTK, KH, KV	jatkuva seuranta
Palvelutuotannon keskeyttämiseen tai vajaaseen toimintaan liittyvät riskit	Ammattitaitoisen henkilöstön saatavuus rekrytointitilanteissa.	4	3	12	Henkilöstön koulutus ja resurssien ylläpitäminen. Oppisopimusmahdollisuuden lisääminen. Kilpailukykyinen palkkaus. Rekrytointikanavien monipuolinen käyttö	Infrapalvelut/esihenkilöt, LTK, KH, KV	jatkuva seuranta
Kustannustason nousuun liittyvät riskit.	Käyttötalouden kustannusten äkillinen/ yllättävä nousu.	3	3	9	Kustannusten ja talousarvion toteutumisen seuranta. Palvelun vähentäminen tai laatutason lasku. Säästö- ja sopeutus/toimenpiteet.	Infrapalvelut, LTK, KH, KV	jatkuva seuranta
Kustannustason nousuun liittyvät riskit.	Rakennusmateriaalien ja polttoaineiden hintojen äkillinen/yllättävä kustannustason nousu vaikuttaa urakkahintojen nousuun.	3	3	9	Investointiohjelman / hankkeiden uudelleenarvointi/priorisointi.	Infrapalvelut, LTK, KH, KV	jatkuva seuranta
Sähkökatkot	Rajoitettu energian saanti	4	4	16	Varavoimaitteiden hankinta käyttöomaisuusvarustohankinnoissa. Valmiussuunnitelman mukainen toiminta. Valmiussuunnitelman ajantasaisuus.	Infrapalvelut, LTK, KH, KV	jatkuva seuranta
Raaka-aine pula (esim. materiaalit, komponentit, laitteet ym)	Laitteita ja koneita ei saada uudistettua, eikä rikkiinisiä korjattua. Rakennusmateriaalien ja elintarvikkeiden ym. materiaalien ja raaka-aineiden saatavuudessa on ongelmia.	4	3	12	Uusien tuotteiden korvaaminen käytetyillä tai korvaavilla tuotteilla.	Infrapalvelut/esihenkilöt, LTK, KH, KV	jatkuva seuranta
¹ Lyhyt sanallinen kuvaus riskin syistä ja todennäköisistä seurauksista							
² Todennäköisyysluokka							
³ Seurausluokka							
⁴ Toimenpiteet riskin eliminoimiseksi/pienentämiseksi/hallinnoimiseksi							

4. Vakanssiesitykset

Toimiala/Lautakunta	Elinvoima- ja kilpailukykytoimiala / Infralautakunta
Työyksikkö	Yhteiset palvelut
Tehtävänimike	Palvelusihteeri
Tehtävä on	___ määräaikainen ajalle _____ - _____
	x vakituinen
Palkkakustannukset (ilman sivukuluja)	37 000 eur
Htv vaikutus	1 htv
Perustelut ja tehtävät	Infralautakunnan myyntilaskutus, sisäinen laskutus sekä muut esimiehen määräämät tehtävät.

Lautakunta	Infralautakunta
Työyksikkö	Infrapalvelut, tilapalvelut
Tehtävänimike	Siivoustyönjohtaja
Tehtävä on	X määräaikainen ajalle 1.1.2023 - 30.9.2023
Palkkakustannukset (ilman sivukuluja)	36 000 eur
Htv vaikutus	0,75 htv
Perustelut ja tehtävät	Vakituinen 1. siivoustyönjohtaja on jäämässä eläkkeelle, jotta uusi henkilö saadaan perehdytettyä tehtäviin ja varmistetaan siivousyksikön toiminnan mahdollisimman sujuva jatkuminen, tulee perustaa määräaikainen vakanssi 1.1.2023 – 30.9.2023 väliselle ajalle. Tehtäviin kuuluu siivousyksikön toiminnan, taloushallinnon, henkilöstön (lähes 60 hlöä) ja työjärjestelyjen tehtäväkokonaisuuksien hallinta, johtaminen ja perehdytys.

Lautakunta	Infralautakunta
Työyksikkö	Infrapalvelut, tilapalvelut
Tehtävänimike	Siivoustyönjohtaja
Tehtävä on	X määräaikainen ajalle 1.1.2023 - 30.9.2023
Palkkakustannukset (ilman sivukuluja)	36 000 eur
Htv vaikutus	0,75 htv
Perustelut ja tehtävät	Vakituinen 2. siivoustyönjohtaja on jäämässä eläkkeelle, jotta uusi henkilö saadaan perehdytettyä tehtäviin ja varmistetaan siivousyksikön toiminnan mahdollisimman sujuva jatkuminen, tulee perustaa määräaikainen vakanssi 1.1.2023 – 30.9.2023 väliselle ajalle. Tehtäviin kuuluu siivousyksikön toiminnan, taloushallinnon, henkilöstön (lähes 60 hlöä) ja työjärjestelyjen tehtäväkokonaisuuksien hallinta, johtaminen ja perehdytys.